

μῆνιν ἄειδε θεὰ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος
οὐλομένην, ἣ μυρὶ Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκε,
πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς Ἄϊδι προΐαψεν
ἡρώων, αὐτοὺς δὲ ἐλώρια τεῦχε κύνεσσιν
5

οἰωνοῖσί τε πᾶσι, Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή,
ἔξ οὔ δὴ τὰ πρῶτα διαστήτην ἐρίσαντε
Ἄτρεϊδης τε ἄναξ ἀνδρῶν καὶ δῖος Ἀχιλλεύς.
τίς τ' ἄρ' σφωε θεῶν ἕριδι ξυνέηκε μάχεσθαι;
Λητοῦς καὶ Διὸς υἱός: ὃ γὰρ βασιλῆϊ χολωθεῖς
10

νοῦσον ἀνὰ στρατὸν ὄρσε κακὴν, ὀλέκοντο δὲ λαοί,
οὔνεκα τὸν Χρῦσῆν ἠτίμασεν ἀρητῆρα
Ἄτρεϊδης: ὃ γὰρ ἦλθε θεῶν ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
λυσόμενός τε θύγατρα φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα,
στέμματ' ἔχων ἐν χερσίν ἐκηβόλου Ἀπόλλωνος
15

χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ, καὶ λίσσετο πάντας Ἀχαιοὺς,
Ἄτρεϊδα δὲ μάλιστα δύω, κοσμήτορε λαῶν:
Ἄτρεϊδαι τε καὶ ἄλλοι εὐκνήμιδες Ἀχαιοί,
ὕμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
ἐκπέρσαι Πριάμοιο πόλιν, εὖ δ' οἴκαδ' ἰκέσθαι:
20

παῖδα δ' ἐμοὶ λύσαιτε φίλην, τὰ δ' ἄποινα δέχεσθαι,
ἄζόμενοι Διὸς υἱὸν ἐκηβόλον Ἀπόλλωνα.
ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοὶ
αἰδεῖσθαι θ' ἱερῆα καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα:
ἄλλ' οὐκ Ἄτρεϊδη Ἀγαμέμνονι ἦνδανε θυμῷ,
25

ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερόν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε:

μή σε γέρον κοίλησιν ἐγὼ παρὰ νηυσὶ κιχείω
ἢ νῦν δηθύνοντ' ἢ ὕστερον αὖτις ἰόντα,
μή νύ τοι οὐ χραίσμη σκῆπτρον καὶ στέμμα θεοῖο:
τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω: πρίν μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν
30

ἡμετέρω ἐνὶ οἴκῳ ἐν Ἄργεϊ τηλόθι πάτρης
ἰστὸν ἐποιομένην καὶ ἐμὸν λέχος ἀντιώσαν:
ἀλλ' ἴθι μή μ' ἐρέθιζε σαώτερος ὥς κε νέηαι.
ὥς ἔφατ', ἔδεισεν δ' ὁ γέρον καὶ ἐπείθετο μύθῳ:
βῆ δ' ἀκέων παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης:
35

πολλὰ δ' ἔπειτ' ἀπάνευθε κιῶν ἠρᾶθ' ὁ γεραῖος
Ἀπόλλωνι ἄνακτι, τὸν ἠῦκομος τέκε Λητώ:
κλυθὶ μευ ἀργυρότοξ', ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας
Κίλλάν τε ζαθέην Τενέδοιό τε ἴφι ἀνάσσεις,
Σμινθεῦ εἴ ποτέ τοι χαρίεντ' ἐπὶ νηὸν ἔρεψα,
40

ἢ εἰ δὴ ποτέ τοι κατὰ πῖονα μηρί' ἔκηα
ταύρων ἠδ' αἰγῶν, τὸ δέ μοι κρήνην ἐέλδωρ:
τίσειαν Δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσσι.
ὥς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων,
βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρῆνων χωόμενος κῆρ,
45

τόξ' ὤμοισιν ἔχων ἀμφηρεφέα τε φαρέτρην:
ἐκλαγξαν δ' ἄρ' οἴστοι ἐπ' ὤμων χωόμενοιο,
αὐτοῦ κινηθέντος: ὁ δ' ἦϊε νυκτὶ ἐοικώς.
ἔζετ' ἔπειτ' ἀπάνευθε νεῶν, μετὰ δ' ἰὸν ἔηκε:
δεινὴ δὲ κλαγγὴ γένετ' ἀργυρέοιο βιοῖο:
50

οὐρῆας μὲν πρῶτον ἐπώχετο καὶ κύνας ἀργούς,

αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτοῖσι βέλος ἔχεπευκὲς ἐφίεις
βάλλ': αἰεὶ δὲ πυραὶ νεκύων καίοντο θαμειαί.
ἐννήμαρ μὲν ἀνὰ στρατὸν ὄχετο κῆλα θεοῖο,
τῇ δεκάτῃ δ' ἀγορῆν δὲ καλέσσατο λαὸν Ἀχιλλεύς:
55

τῷ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη:
κῆδετο γὰρ Δαναῶν, ὅτι ῥα θνήσκοντας ὄρατο.
οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ἤγερθεν ὀμηγερέες τε γένοντο,
τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς:
Ἄτρεΐδη νῦν ἄμμε παλιμπλαγχθέντας οἴω
60

ἄψ ἀπονοστήσειν, εἴ κεν θάνατόν γε φύγοιμεν,
εἰ δὴ ὁμοῦ πόλεμός τε δαμᾶ καὶ λοιμὸς Ἀχαιοῦς:
ἀλλ' ἄγε δὴ τινα μάντιν ἐρείομεν ἢ ἱερῆα
ἢ καὶ ὄνειροπόλον, καὶ γὰρ τ' ὄναρ ἐκ Διός ἐστιν,
ὅς κ' εἴποι ὅ τι τόσσον ἐχώσατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
65

εἴτ' ἄρ' ὅ γ' εὐχολῆς ἐπιμέμφεται ἠδ' ἑκατόμβης,
αἴ κέν πως ἀρνῶν κνίσσης αἰγῶν τε τελείων
βούλεται ἀντιάσας ἡμῖν ἀπὸ λοιγὸν ἀμῦναι.
ἦτοι ὅ γ' ὡς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔζετο: τοῖσι δ' ἀνέστη
Κάλχας Θεστορίδης οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστος,
70

ὅς ἤδη τά τ' ἐόντα τά τ' ἐσσόμενα πρό τ' ἐόντα,
καὶ νήεσσ' ἠγήσατ' Ἀχαιῶν Ἴλιον εἴσω
ἦν διὰ μαντοσύνην, τήν οἱ πόρρε Φοῖβος Ἀπόλλων:
ὁ σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν:
ὦ Ἀχιλεῦ κέλεαί με Διῖ φίλε μυθήσασθαι
75

μῆνιν Ἀπόλλωνος ἑκατηβελέταο ἀνακτος:

τοὶ γὰρ ἐγὼν ἐρέω: σὺ δὲ σύνθεο καὶ μοι ὄμοσον
ἢ μὲν μοι πρόφρων ἔπεσιν καὶ χερσὶν ἀρήξειν:
ἢ γὰρ οἶομαι ἄνδρα χολωσέμεν, ὃς μέγα πάντων
Ἀργείων κρατέει καὶ οἱ πείθονται Ἀχαιοί:

80

κρείσσων γὰρ βασιλεὺς ὅτε χώσεται ἀνδρὶ χέρηϊ:
εἷ περ γὰρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καταπέψη,
ἀλλά τε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον, ὄφρα τελέσση,
ἐν στήθεσσι ἐοῖσι: σὺ δὲ φράσαι εἷ με σώσεις.
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς:

,

85

θαρήσας μάλα εἶπέ θεοπρόπιον ὅ τι οἶσθα:
οὐ μὰ γὰρ Ἀπόλλωνα Διὶ φίλον, ᾧ τε σὺ Κάλχαν
εὐχόμενος Δαναοῖσι θεοπροπίας ἀναφαίνεις,
οὐ τις ἐμεῦ ζῶντος καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο
σοὶ κοίλης παρὰ νηυσὶ βαρείας χειρᾶς ἐποίσει

90

σμπάντων Δαναῶν, οὐδ' ἦν Ἀγαμέμνονα εἵπης,
ὃς νῦν πολλὸν ἄριστος Ἀχαιῶν εὐχεται εἶναι.
καὶ τότε δὴ θάρσησε καὶ ἠὔδα μάντις ἀμύμων:
οὐ τ' ἄρ' ὅ γ' εὐχολῆς ἐπιμέμφεται οὐδ' ἐκατόμβης,
ἀλλ' ἔνεκ' ἀρητῆρος ὃν ἠτίμησ' Ἀγαμέμνων,

95

οὐδ' ἀπέλυσε θύγατρα καὶ οὐκ ἀπεδέξατ' ἄποινα,
τοῦνεκ' ἄρ' ἄλγε' ἔδωκεν ἐκηβόλος ἠδ' ἔτι δώσει:
οὐδ' ὅ γε πρὶν Δαναοῖσιν ἀεικέα λαιγὸν ἀπώσει
πρὶν γ' ἀπὸ πατρὶ φίλῳ δόμεναι ἐλικώπιδα κούρην
ἀπριάτην ἀνάποινον, ἄγειν θ' ἱερὴν ἐκατόμβην

100

ἔς Χρῦσην: τότε κέν μιν ἱλασσάμενοι πεπίθοιμεν.
,

ἦτοι ὁ γ' ὡς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔζετο: τοῖσι δ' ἀνέστη
ἦρως Ἀτρεΐδης εὐρὺ κρείων Ἀγαμέμνων
ἀχνύμενος: μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι
πίμπλαντ', ὅσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἔϊκτην:
105

Κάλχαντα πρῶτιστα κάκ' ὀσσομένος προσέειπε:
μάντι κακῶν οὐ πῶ ποτέ μοι τὸ κρήγυον εἶπας:
αἰεὶ τοι τὰ κάκ' ἐστὶ φίλα φρεσὶ μαντεύεσθαι,
ἐσθλὸν δ' οὐτέ τί πω εἶπας ἔπος οὔτ' ἐτέλεσσας:
καὶ νῦν ἐν Δαναοῖσι θεοπροπέων ἀγορεύεις
110

ὡς δὴ τοῦδ' ἔνεκά σφιν ἐκηβόλος ἄλγεα τεύχει,
οὔνεκ' ἐγὼ κούρης Χρυσηΐδος ἀγλά' ἄποινα
οὐκ ἔθελον δέξασθαι, ἐπεὶ πολὺ βούλομαι αὐτὴν
οἴκοι ἔχειν: καὶ γάρ ῥα Κλυταιμνήστρης προβέβουλα
κουριδίης ἀλόχου, ἐπεὶ οὐ ἔθέν ἐστι χερείων,
115

οὐ δέμας οὐδὲ φυήν, οὔτ' ἄρ' φρένας οὔτε τι ἔργα.
ἀλλὰ καὶ ὡς ἐθέλω δόμεναι πάλιν εἰ τό γ' ἄμεινον:
βούλομ' ἐγὼ λαὸν σῶν ἔμμεναι ἢ ἀπολέσθαι:
αὐτὰρ ἐμοὶ γέρας αὐτίχ' ἐτοιμάσατ' ὄφρα μὴ οἶος
Ἀργείων ἀγέραστος ἔω, ἐπεὶ οὐδὲ ἔοικε:
120

λεύσετε γὰρ τό γε πάντες ὁ μοι γέρας ἔρχεται ἄλλη.
τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς:
Ἀτρεΐδη κύδιστε φιλοκτεανώτατε πάντων,
πῶς γὰρ τοι δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοί;
οὐδέ τί που ἴδμεν ξυνήϊα κείμενα πολλά:

125

ἀλλὰ τὰ μὲν πολίων ἐξεπράθομεν, τὰ δέδασται,
λαοὺς δ' οὐκ ἐπέοικε παλίλλογα ταῦτ' ἐπαγείρειν.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν τήνδε θεῶ πρόες: αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
τριπλῆ τετραπλῆ τ' ἀποτείσομεν, αἶ κέ ποθι Ζεὺς
δῶσι πόλιν Τροίην εὐτείχεον ἐξαλαπάξαι.

130

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων:
'μῆ δ' οὕτως ἀγαθὸς περ ἐὼν θεοείκελ' Ἀχιλλεῦ
κλέπτε νόω, ἐπεὶ οὐ παρελεύσεαι οὐδέ με πείσεις.
ἧ ἐθέλεις ὄφρ' αὐτὸς ἔχης γέρας, αὐτὰρ ἔμ' αὐτως
ἦσθαι δευόμενον, κέλεαι δέ με τήνδ' ἀποδοῦναι;

135

ἀλλ' εἰ μὲν δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοὶ
ἄρσαντες κατὰ θυμὸν ὅπως ἀντάξιον ἔσται:
εἰ δέ κε μὴ δώωσιν ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἔλωμαι
ἧ τεὸν ἧ Αἴαντος ἰὼν γέρας, ἧ Ὀδυσῆος
ἄξω ἑλών: ὃ δέ κεν κεχολώσεται ὄν κεν ἴκωμαι.

140

ἀλλ' ἦτοι μὲν ταῦτα μεταφρασόμεσθα καὶ αὖτις,
νῦν δ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἅλα διάν,
ἐν δ' ἐρέτας ἐπιτηδὲς ἀγείρομεν, ἐς δ' ἑκατόμβην
θειόμεν, ἂν δ' αὐτὴν Χρυσηΐδα καλλιπάρηον
βήσομεν: εἷς δέ τις ἀρχὸς ἀνὴρ βουληφόρος ἔστω,

145

ἧ Αἴας ἧ Ἴδομενεὺς ἧ δῖος Ὀδυσσεὺς
ἧὲ σὺ Πηλεΐδη πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν,
ὄφρ' ἡμῖν ἐκάεργον ἰλάσσειαι ἱερὰ ρέξας.
τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς:
'ὦ μοι ἀναιδείην ἐπιειμένε κερδαλεόφρον

150

πῶς τίς τοι πρόφρων ἔπεσιν πείθεται Ἀχαιῶν
ἢ ὁδὸν ἐλθέμεναι ἢ ἀνδράσιν ἴφι μάχεσθαι;
οὐ γὰρ ἐγὼ Τρώων ἔνεκ' ἤλυθον αἰχμητῶν
δεῦρο μαχησόμενος, ἐπεὶ οὐ τί μοι αἴτιοί εἰσιν:
οὐ γὰρ πώποτ' ἐμᾶς βούς ἤλασαν οὐδὲ μὲν ἵππους,
155

οὐδέ ποτ' ἐν Φθίῃ ἐριβόλακι βωτιανείρῃ
καρπὸν ἐδηλήσαντ', ἐπεὶ ἦ μάλα πολλὰ μεταξὺ
οὔρεά τε σκιάεντα θάλασσά τε ἠχήεσσα:
ἀλλὰ σοὶ ὦ μέγ' ἀναιδὲς ἄμ' ἐσπόμεθ' ὄφρα σὺ χαίρης,
τιμὴν ἀρνύμενοι Μενελάω σοὶ τε κυνῶπα
160

πρὸς Τρώων: τῶν οὐ τι μετατρέπη οὐδ' ἀλεγίζεις:
καὶ δὴ μοι γέρας αὐτὸς ἀφαιρήσεσθαι ἀπειλεῖς,
ὦ ἔπι πολλὰ μόγησα, δόσαν δέ μοι υἷες Ἀχαιῶν.
οὐ μὲν σοὶ ποτε ἴσον ἔχω γέρας ὅπποτ' Ἀχαιοὶ
Τρώων ἐκπέρσωσ' εὖ ναιόμενον πτολίεθρον:
165

ἀλλὰ τὸ μὲν πλεῖον πολυάϊκος πολέμοιο
χεῖρες ἐμαὶ διέπουσ': ἀτὰρ ἦν ποτε δασμὸς ἴκηται,
σοὶ τὸ γέρας πολὺ μείζον, ἐγὼ δ' ὀλίγον τε φίλον τε
ἔρχομ' ἔχων ἐπὶ νῆας, ἐπεὶ κε κάμω πολεμίζων.
νῦν δ' εἶμι Φθίην δ', ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτερόν ἐστιν
170

οἴκαδ' ἴμεν σὺν νηυσὶ κορωνίσιν, οὐδέ σ' οἴω
ἐνθάδ' ἄτιμος ἐὼν ἄφενος καὶ πλοῦτον ἀφύξειν.

τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων:
φεῦγε μάλ' εἴ τοι θυμὸς ἐπέσσυται, οὐδέ σ' ἔγωγε
λίσσομαι εἶνεκ' ἐμεῖο μένειν: πάρ' ἔμοιγε καὶ ἄλλοι

175

οἷ κέ με τιμήσουσι, μάλιστα δὲ μητίετα Ζεὺς.
ἔχθιστος δέ μοι ἔσσι διοτρεφῶν βασιλήων:
αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη πόλεμοί τε μάχαι τε:
εἰ μάλα καρτερός ἔσσι, θεός που σοὶ τό γ' ἔδωκεν:
οἴκαδ' ἰὼν σὺν νηυσὶ τε σῆς καὶ σοῖς ἐτάροισι

180

Μυρμιδόνεσσιν ἄνασσε, σέθεν δ' ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω,
οὐδ' ὄθομαι κοτέοντος: ἀπειλήσω δέ τοι ὦδε:
ὡς ἔμ' ἀφαιρεῖται Χρυσηΐδα Φοῖβος Ἀπόλλων,
τὴν μὲν ἐγὼ σὺν νηϊ τ' ἐμῇ καὶ ἐμοῖς ἐτάροισι
πέμψω, ἐγὼ δέ κ' ἄγω Βρισηΐδα καλλιπάρηον

185

αὐτὸς ἰὼν κλισίην δὲ τὸ σὸν γέρας ὄφρ' εὖ εἰδῆς
ὅσον φέρτερός εἰμι σέθεν, στυγέη δὲ καὶ ἄλλος
ἴσον ἐμοὶ φάσθαι καὶ ὁμοιωθήμεναι ἄντην.
ὡς φάτο: Πηλεΐωνι δ' ἄχος γένετ', ἐν δέ οἱ ἦτορ
στήθεσσι λασίοισι διάνδιχα μερμήριξεν,

190

ἢ ὅ γε φάσγανον ὄξυ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
τοὺς μὲν ἀναστήσειεν, ὃ δ' Ἀτρεΐδην ἐναρίζοι,
ἦε χόλον παύσειεν ἐρητύσειέ τε θυμόν.
ἦος ὃ ταῦθ' ὤρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
ἔλκετο δ' ἐκ κολεοῖο μέγα ξίφος, ἦλθε δ' Ἀθήνη

195

οὐρανόθεν: πρὸ γὰρ ἦκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη
ἄμφω ὁμῶς θυμῶ φιλέουσά τε κηδομένη τε:
στῆ δ' ὄπιθεν, ξανθῆς δὲ κόμης ἔλε Πηλεΐωνα
οἴω φαινομένη: τῶν δ' ἄλλων οὐ τις ὄρατο:
θάμβησεν δ' Ἀχιλεὺς, μετὰ δ' ἐτράπετ', αὐτίκα δ' ἔγνω

200

Παλλάδ' Ἀθηναίην: δεινῶ δέ οἱ ὅσσε φάανθεν:
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
τίπτ' αὐτ' αἰγιόχοιο Διὸς τέκος εἰλήλουθας;
ἦ ἴνα ὕβριν ἴδη Ἀγαμέμνονος Ἄτρεΐδαο;
ἄλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τελέεσθαι οἴω:

205

ἦς ὑπεροπλήσι τάχ' ἄν ποτε θυμὸν ὀλέσση.
τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη:
ἦλθον ἐγὼ παύσουσα τὸ σὸν μένος, αἶ κε πίθηαι,
οὐρανόθεν: πρὸ δέ μ' ἦκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη
ἄμφω ὁμῶς θυμῶ φιλέουσά τε κηδομένη τε:

210

ἄλλ' ἄγε λῆγ' ἔριδος, μηδὲ ξίφος ἔλκεο χειρὶ:
ἄλλ' ἦτοι ἔπεσιν μὲν ὀνειδίσον ὡς ἔσεται περ:
ᾧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται:
καί ποτέ τοι τρὶς τόσσα παρέσσεται ἀγλαὰ δῶρα
ὕβριος εἵνεκα τῆσδε: σὺ δ' ἴσχεο, πείθεο δ' ἡμῖν.

215

τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς:
ἄχρη μὲν σφωῖτερόν γε θεὰ ἔπος εἰρύσσασθαι
καὶ μάλα περ θυμῶ κεχολωμένον: ᾧς γὰρ ἄμεινον:
ὅς κε θεοῖς ἐπιπείθηται μάλα τ' ἔκλυον αὐτοῦ.

ἦ καὶ ἐπ' ἀργυρῆη κώπη σχέθε χειρᾶ βαρεῖαν,

220

ἄψ δ' ἐς κουλεὸν ᾧσε μέγα ξίφος, οὐδ' ἀπίθησε
μύθῳ Ἀθηναίης: ἦ δ' Οὐλυμπον δὲ βεβήκει
δῶματ' ἐς αἰγιόχοιο Διὸς μετὰ δαίμονας ἄλλους.

Πηλεΐδης δ' ἐξαὔτις ἀταρτηροῖς ἐπέεσσι

Ἄτρεΐδην προσέειπε, καὶ οὐ πῶ λῆγε χόλοιο:

225

οίνοβαρές, κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἐλάφοιο,
οὔτε ποτ' ἐς πόλεμον ἅμα λαῶ θωρηχθῆναι
οὔτε λόχον δ' ἰέναι σὺν ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν
τέτληκας θυμῶ: τὸ δέ τοι κῆρ εἶδεται εἶναι.

ἧ πολὺ λώϊόν ἐστι κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν
230

δῶρ' ἀποαιρεῖσθαι ὅς τις σέθεν ἀντίον εἶπη:
δημοβόρος βασιλεὺς ἐπεὶ οὔτιδανοῖσιν ἀνάσσεις:
ἧ γὰρ ἂν Ἀτρεΐδῃ νῦν ὕστατα λωβήσαιο.
ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω καὶ ἐπὶ μέγαν ὄρκον ὁμοῦμαι:
ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον, τὸ μὲν οὔ ποτε φύλλα καὶ ὄζους
235

φύσει, ἐπεὶ δὴ πρῶτα τομὴν ἐν ὄρεσσι λέλοιπεν,
οὐδ' ἀναθελήσει: περὶ γὰρ ῥά ἐ χαλκὸς ἔλεψε
φύλλά τε καὶ φλοιόν: νῦν αὐτέ μιν υἷες Ἀχαιῶν
ἐν παλάμῃς φορέουσι δικασπόλοι, οἳ τε θέμιστας
πρὸς Διὸς εἰρύαται: ὃ δέ τοι μέγας ἔσσεται ὄρκος:
240

ἧ ποτ' Ἀχιλλῆος ποθὴ ἴξεται υἷας Ἀχαιῶν
σύμπαντας: τότε δ' οὔ τι δυνήσεαι ἀχνύμενός περ
χραιομεῖν, εὔτ' ἂν πολλοὶ ὑφ' Ἑκτορος ἀνδροφόνοιο
θνήσκοντες πίπτωσι: σὺ δ' ἐνδοθι θυμὸν ἀμύξεις
χωόμενος ὅ τ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισας.
245

ὥς φάτο Πηλεΐδης, ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ
χρυσείοις ἤλοισι πεπαρμένον, ἔζετο δ' αὐτός:
Ἀτρεΐδης δ' ἐτέρωθεν ἐμήνιε: τοῖσι δὲ Νέστωρ
ἠδυεπῆς ἀνόρουσε λιγύς Πυλίων ἀγορητής,
τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή:
250

τῷ δ' ἤδη δύο μὲν γενεαὶ μερόπων ἀνθρώπων
ἐφθίαθ', οἳ οἳ πρόσθεν ἅμα τράφεν ἡδ' ἐγένοντο
ἐν Πύλῳ ἠγαθήη, μετὰ δὲ τριτάτοισιν ἄνασσαν:
ὁ σφιν ἐὺ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν:
ὦ πόποι ἦ μέγα πένθος Ἀχαιῖδα γαῖαν ἰκάνει:
255

ἦ κεν γηθήσαι Πριάμος Πριάμοιό τε παῖδες
ἄλλοι τε Τρῶες μέγα κεν κεχαροῖατο θυμῷ
εἰ σφῶϊν τάδε πάντα πυθοῖατο μαρναμένοισιν,
οἳ περὶ μὲν βουλήν Δαναῶν, περὶ δ' ἐστὲ μάχεσθαι.
ἀλλὰ πίθεσθ': ἄμφω δὲ νεωτέρω ἐστὸν ἐμεῖο:
260

ἤδη γάρ ποτ' ἐγὼ καὶ ἀρείοισιν ἠέ περ ὑμῖν
ἀνδράσιν ὠμίλησα, καὶ οὐ ποτέ μ' οἳ γ' ἀθέριζον.
οὐ γάρ πω τοίους ἴδον ἀνέρας οὐδὲ ἴδωμαι,
οἷον Πειρίθοόν τε Δρύαντά τε ποιμένα λαῶν
Καινέα τ' Ἐξάδιόν τε καὶ ἀντίθεον Πολύφημον
265

Θησέα τ' Αἰγεῖδην, ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν:
κάρτιστοι δὴ κείνοι ἐπιχθονίων τράφεν ἀνδρῶν:
κάρτιστοι μὲν ἔσαν καὶ καρτίστοις ἐμάχοντο
φηρσὶν ὄρεσκῶοισι καὶ ἐκπάγλως ἀπόλεσαν.
καὶ μὲν τοῖσιν ἐγὼ μεθομίλεον ἐκ Πύλου ἐλθῶν
270

τηλόθεν ἐξ ἀπίης γαίης: καλέσαντο γὰρ αὐτοί:
καὶ μαχόμεν κατ' ἔμ' αὐτὸν ἐγώ: κείνοισι δ' ἂν οὐ τις
τῶν οἳ νῦν βροτοὶ εἰσιν ἐπιχθόνιοι μαχέοιτο:
καὶ μὲν μευ βουλέων ξύνιεν πείθοντό τε μύθῳ:
ἀλλὰ πίθεσθε καὶ ὑμεῖς, ἐπεὶ πείθεσθαι ἄμεινον:
275

μήτε σὺ τόνδ' ἀγαθός περ ἑὼν ἀποαίρεο κούρην,
ἀλλ' ἕα ὡς οἱ πρῶτα δόσαν γέρας υἷες Ἀχαιῶν:
μήτε σὺ Πηλεΐδῃ ἔθελ' ἐριζέμεναι βασιλῆϊ
ἀντιβίην, ἐπεὶ οὐ ποθ' ὁμοίης ἔμμορε τιμῆς
σκηπτουῆχος βασιλεύς, ᾧ τε Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν.

280

εἰ δὲ σὺ καρτερός ἐσσι θεὰ δέ σε γείνατο μήτηρ,
ἀλλ' ὅ γε φέρτερός ἐστιν ἐπεὶ πλεόνεσσιν ἀνάσσει.
Ἄτρεΐδῃ σὺ δὲ παῦε τεδὸν μένος: αὐτὰρ ἔγωγε
λίσσομ' Ἀχιλλῆϊ μεθέμεν χόλον, ὅς μέγα πᾶσιν
ἔρκος Ἀχαιοῖσιν πέλεται πολέμοιο κακοῖο.

285

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων:
'ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα γέρον κατὰ μοῖραν ἔειπες:
ἀλλ' ὄδ' ἀνὴρ ἐθέλει περὶ πάντων ἔμμεναι ἄλλων,
πάντων μὲν κρατέειν ἐθέλει, πάντεσσι δ' ἀνάσσειν,
πᾶσι δὲ σημαίνειν, ἃ τιν' οὐ πείσεσθαι οἴω:

290

εἰ δέ μιν αἰχμητὴν ἔθεσαν θεοὶ αἰὲν ἑόντες
τοῦνεκά οἱ προθέουσιν ὄνειδεα μυθήσασθαι;

τὸν δ' ἄρ' ὑποβλήδην ἠμείβετο δῖος Ἀχιλλεύς:
ἦ γὰρ κεν δειλός τε καὶ οὐτιδανὸς καλεοίμην
εἰ δὴ σοὶ πᾶν ἔργον ὑπείξομαι ὅτι κεν εἴπης:

295

ἄλλοισιν δὴ ταῦτ' ἐπιτέλλεο, μὴ γὰρ ἔμοιγε
σήμαιν': οὐ γὰρ ἔγωγ' ἔτι σοὶ πείσεσθαι οἴω.
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσι:
χερσὶ μὲν οὐ τοι ἔγωγε μαχήσομαι εἵνεκα κούρης
οὔτε σοὶ οὔτε τῷ ἄλλῳ, ἐπεὶ μ' ἀφέλεσθέ γε δόντες:

300

τῶν δ' ἄλλων ἅ μοί ἐστι θοῆ παρὰ νηϊ μελαίνῃ
τῶν οὐκ ἄν τι φέροις ἀνελῶν ἀέκοντος ἐμεῖο·
εἰ δ' ἄγε μὴν πείρησαι ἵνα γνῶωσι καὶ οἶδε·
αἰψά τοι αἶμα κελαινὸν ἐρωήσῃ περὶ δουρί.
ὥς τῷ γ' ἀντιβίοισι μαχεσσαμένῳ ἐπέεσσιν

305

ἀνστήτην, λῦσαν δ' ἀγορὴν παρὰ νηυσὶν Ἀχαιῶν·
Πηλεΐδης μὲν ἐπὶ κλισίας καὶ νῆας εἴσας
ἦϊε σύν τε Μενoitιάδῃ καὶ οἷς ἐτάροισιν·
Ἄτρεΐδης δ' ἄρα νῆα θοῆν ἄλα δὲ προέρυσσεν,
ἐν δ' ἐρέτας ἔκρινεν ἐείκοσιν, ἐς δ' ἑκατόμβην

310

βῆσε θεῶ, ἀνά δὲ Χρυσηΐδα καλλιπάρηον
εἶσεν ἄγων· ἐν δ' ἀρχὸς ἔβη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα,
λαοὺς δ' Ἄτρεΐδης ἀπολυμαίνεσθαι ἄνωγεν·
οἱ δ' ἀπελυμαίνοντο καὶ εἰς ἄλα λύματα βάλλον,

315

ἔρδον δ' Ἀπόλλωνι τεληέσσας ἑκατόμβας
ταύρων ἠδ' αἰγῶν παρὰ θῖν' ἀλὸς ἀτρυγέτοιο·
κνίσῃ δ' οὐρανὸν ἵκεν ἐλισσομένη περὶ καπνῶ.
ὥς οἱ μὲν τὰ πένοντο κατὰ στρατόν· οὐδ' Ἀγαμέμνων
λῆγ' ἔριδος τὴν πρῶτον ἐπηπείλησ' Ἀχιλῆϊ,

320

ἄλλ' ὅ γε Ταλθύβιον τε καὶ Εὐρυβάτην προσέειπε,
τῷ οἱ ἔσαν κήρυκε καὶ ὀτρηνῶ θεράποντε·
ἔρχεσθον κλισίην Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος·
χειρὸς ἐλόντ' ἀγέμεν Βρισηΐδα καλλιπάρηον·
εἰ δέ κε μὴ δώησιν ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἔλωμαι

325

ἐλθὼν σὺν πλεόνεσσι: τό οἱ καὶ ῥίγιον ἔσται.
ὥς εἰπὼν προΐει, κρατερόν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε:
τῷ δ' ἀέκοντε βάτην παρὰ θῖν' ἀλὸς ἀτρυγέτοιο,
Μυρμιδόνων δ' ἐπὶ τε κλισίας καὶ νῆας ἰκέσθην,
τὸν δ' εὖρον παρὰ τε κλισίῃ καὶ νηϊ μελαίνῃ
330

ἤμενον: οὐδ' ἄρα τῷ γε ἰδὼν γήθησεν Ἀχιλλεύς.
τῷ μὲν ταρβήσαντε καὶ αἰδομένῳ βασιλῆα
στήτην, οὐδέ τί μιν προσεφώνεον οὐδ' ἐρέοντο:
αὐτὰρ ὃ ἔγνω ἦσιν ἐνὶ φρεσὶ φώνησέν τε:
χαίρετε κήρυκες Διὸς ἄγγελοι ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν,
335

ἄσσον ἴτ': οὐ τί μοι ὑμμες ἐπαίτιοι ἀλλ' Ἀγαμέμνων,
ὃ σφῶϊ προΐει Βρισηΐδος εἵνεκα κούρης.
ἀλλ' ἄγε διογενὲς Πατρόκλεες ἔξαγε κούρην
καὶ σφῶϊν δὸς ἄγειν: τῷ δ' αὐτῷ μάρτυροι ἔστων
πρὸς τε θεῶν μακάρων πρὸς τε θνητῶν ἀνθρώπων
340

καὶ πρὸς τοῦ βασιλῆος ἀπηνέος εἴ ποτε δ' αὖτε
χρειῶ ἐμεῖο γένηται ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι
τοῖς ἄλλοις: ἦ γὰρ ὅ γ' ὀλοιῆσι φρεσὶ θύει,
οὐδέ τι οἶδε νοῆσαι ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω,
ὅππως οἱ παρὰ νηυσὶ σοοὶ μαχέοιντο Ἀχαιοί.
345

ὥς φάτο, Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἑταίρῳ,
ἐκ δ' ἄγαγε κλισίης Βρισηΐδα καλλιπάρηον,
δῶκε δ' ἄγειν: τῷ δ' αὖτις ἴτην παρὰ νῆας Ἀχαιῶν:
ἦ δ' ἀέκουσ' ἅμα τοῖσι γυνὴ κίεν: αὐτὰρ Ἀχιλλεύς
δακρῦσας ἐτάρων ἄφαρ ἔζετο νόσφι λιασθείς,
350

θῖν' ἔφ' ἄλὸς πολιῆς, ὀρόων ἐπ' ἀπείρονα πόντον:
πολλὰ δὲ μητρὶ φίλην ἠρήσατο χεῖρας ὀρεγνύς:
μῆτερ ἐπεὶ μ' ἔτεκές γε μινυνθάδιόν περ ἔόντα,
τιμὴν πέρ μοι ὄφελλεν Ὀλύμπιος ἐγγυαλίξαι
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης: νῦν δ' οὐδέ με τυτθὸν ἔτισεν:
355

ἦ γὰρ μ' Ἀτρεΐδης εὐρὸν κρείων Ἀγαμέμνων
ἠτίμησεν: ἔλων γὰρ ἔχει γέρας αὐτὸς ἀπούρας.
ὥς φάτο δάκρυ χέων, τοῦ δ' ἔκλυε πότνια μήτηρ
ἡμένη ἐν βένθεσσιν ἄλὸς παρὰ πατρὶ γέροντι:
καρπαλίμως δ' ἀνέδου πολιῆς ἄλὸς ἠϋτ' ὀμίχλη,
360

καὶ ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο δάκρυ χέοντος,
χειρὶ τέ μιν κατέρεξεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε:
τέκνον τί κλαίεις; τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος;
ἔξαύδα, μὴ κεῦθε νόω, ἵνα εἶδομεν ἄμφω.
τὴν δὲ βαρὺν στενάχων προσέφη πόδας ὠκύς Ἀχιλλεύς:
,

365
οἶσθα: τί ἦ τοι ταῦτα ἰδυίη πάντ' ἀγορεύω;
ὠχόμεθ' ἐς Θήβην ἱερὴν πόλιν Ἡετίωνος,
τὴν δὲ διεπράθομέν τε καὶ ἤγομεν ἐνθάδε πάντα:
καὶ τὰ μὲν εὖ δάσσαντο μετὰ σφίσιν υἱεὶς Ἀχαιῶν,
ἐκ δ' ἔλον Ἀτρεΐδην Χρυσηΐδα καλλιπάρηον.
370

Χρύσης δ' αὖθ' ἱερεὺς ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος
ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
λυσόμενός τε θύγατρα φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα,
στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος
χρυσέω ἀνὰ σκήπτρῳ, καὶ λίσσετο πάντας Ἀχαιοὺς,

375

Ἄτρεΐδα δὲ μάλιστα δὺω κοσμήτορε λαῶν.
ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοὶ
αἰδεῖσθαί θ' ἱερῆα καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα:
ἀλλ' οὐκ Ἄτρεΐδη Ἀγαμέμνονι ἦνδανε θυμῶ,
ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερόν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε:

380

χωόμενος δ' ὁ γέρον πάλιν ὥχετο: τοῖο δ' Ἀπόλλων
εὐξαμένου ἤκουσεν, ἐπεὶ μάλα οἱ φίλος ἦεν,
ἦκε δ' ἐπ' Ἀργείοισι κακὸν βέλος: οἳ δέ νυ λαοὶ
θνησκον ἐπασσύτεροι, τὰ δ' ἐπῶχετο κῆλα θεοῖο
πάντη ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν: ἄμμι δὲ μάντις

385

εὖ εἰδῶς ἀγόρευε θεοπροπίας ἐκάτοιο.
αὐτίκ' ἐγὼ πρῶτος κελόμην θεὸν ἰλάσκεσθαι:
Ἄτρεΐωνα δ' ἔπειτα χόλος λάβεν, αἴψα δ' ἀναστὰς
ἠπείλησεν μῦθον ὃ δὴ τετελεσμένος ἐστί:
τὴν μὲν γὰρ σὺν νηϊ̄ θοῆ̄ ἐλίκωπες Ἀχαιοὶ

390

ἔς Χρῦσῆν πέμπουσιν, ἄγουσι δὲ δῶρα ἄνακτι:
τὴν δὲ νέον κλισίηθεν ἔβαν κήρυκες ἄγοντες
κούρην Βρισηῆος τὴν μοι δόσαν υἷες Ἀχαιῶν.
ἀλλὰ σὺ εἰ δύνασαι γε περισχεο παιδὸς ἐῆος:
ἐλθοῦσ' Οὐλύμπον δὲ Δία λίσαι, εἴ ποτε δὴ τι

395

ἢ ἔπει ὤνησας κραδίην Διὸς ἠὲ καὶ ἔργω.
πολλάκι γάρ σεο πατρὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἄκουσα
εὐχομένης ὅτ' ἔφησθα κελαινεφέϊ Κρονίῳ
οἴη ἐν ἀθανάτοισιν ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι,
ὄππότε μιν ξυνδῆσαι Ὀλύμπιοι ἠθέλον ἄλλοι

400

Ἦρη τ' ἠδὲ Ποσειδάων καὶ Παλλὰς Ἀθήνη:
ἀλλὰ σὺ τὸν γ' ἐλθοῦσα θεὰ ὑπελύσαο δεσμῶν,
ᾧχ' ἑκατόγχειρον καλέσασ' ἐς μακρὸν Ὀλυμπον,
ὄν Βριάρεων καλέουσι θεοί, ἄνδρες δέ τε πάντες
Αἰγαίων', ὃ γὰρ αὖτε βίην οὐ πατρὸς ἀμείνων:
405

ὅς ῥα παρὰ Κρονίῳνι καθέζετο κύδει γαίων:
τὸν καὶ ὑπέδεισαν μάκαρες θεοὶ οὐδ' ἔτ' ἔδησαν.
τῶν νῦν μιν μνήσασα παρέζεο καὶ λαβὲ γούνων
αἶ κέν πως ἐθέλησιν ἐπὶ Τρώεσσιν ἀρῆξαι,
τοὺς δὲ κατὰ πρύμνας τε καὶ ἀμφ' ἄλα ἔλσαι Ἀχαιοὺς
410

κτεινομένους, ἵνα πάντες ἐπαύρωνται βασιλῆος,
γνῶ δὲ καὶ Ἀτρεΐδης εὐρὺ κρείων Ἀγαμέμνων
ἦν ἄτην ὃ τ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισεν.
,

τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Θέτις κατὰ δάκρυ χέουσα:
ὦ μοι τέκνον ἐμόν, τί νύ σ' ἔτρεφον αἰνὰ τεκοῦσα;
415

αἶθ' ὄφελες παρὰ νηυσὶν ἀδάκρυτος καὶ ἀπήμων
ἦσθαι, ἐπεὶ νύ τοι αἶσα μίνυνθά περ οὐ τι μάλα δὴν:
νῦν δ' ἄμα τ' ὠκύμορος καὶ οἰζυρὸς περὶ πάντων
ἔπλεο: τῷ σε κακῇ αἶση τέκνον ἐν μεγάροισι.
τοῦτο δέ τοι ἐρέουσα ἔπος Διὶ τερπικεραύνῳ
420

εἶμ' αὐτὴ πρὸς Ὀλυμπον ἀγάννιφον αἶ κε πίθηται.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισι
μήνι' Ἀχαιοῖσιν, πολέμου δ' ἀποπαύεο πάμπαν:
Ζεὺς γὰρ ἐς Ὠκεανὸν μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας
χθιζὸς ἔβη κατὰ δαῖτα, θεοὶ δ' ἄμα πάντες ἔποντο:

425

δωδεκάτη δέ τοι αὔτις ἐλεύσεται Οὐλύμπον δέ,
καὶ τότε ἔπειτά τοι εἶμι Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ,
καὶ μιν γουνάσομαι καὶ μιν πείσεσθαι οἴω.
ὥς ἄρα φωνήσασ' ἀπεβήσετο, τὸν δὲ λίπ' αὐτοῦ
χωόμενον κατὰ θυμὸν ἐϋζώνιοιο γυναικὸς

430

τὴν ῥα βίη ἀέκοντος ἀπηύρων: αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
εἰς Χρύσην ἴκανεν ἄγων ἱερὴν ἑκατόμβην.
οἱ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς ἴκοντο
ἰστία μὲν στείλαντο, θέσαν δ' ἐν νηϊ μελαίνῃ,
ἰστὸν δ' ἰστοδόκη πέλασαν προτόνοισιν ὑφέντες

435

καρπαλίμως, τὴν δ' εἰς ὄρμον προέρεσαν ἐρετμοῖς.
ἐκ δ' εὐνάς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν:
ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης,
ἐκ δ' ἑκατόμβην βῆσαν ἐκηβόλῳ Ἀπόλλωνι:
ἐκ δὲ Χρυσῆϊς νηὸς βῆ ποντοπόροιο.

440

τὴν μὲν ἔπειτ' ἐπὶ βωμὸν ἄγων πολύμητις Ὀδυσσεὺς
πατρὶ φίλῳ ἐν χερσὶ τίθει καὶ μιν προσέειπεν:
ὦ Χρύση, πρό μ' ἔπεμψεν ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
παῖδά τε σοὶ ἀγέμεν, Φοίβῳ θ' ἱερὴν ἑκατόμβην
ῥέξαι ὑπὲρ Δαναῶν ὄφρ' ἱλασόμεσθα ἄνακτα,

445

ὃς νῦν Ἀργείοισι πολύστονα κήδε' ἐφῆκεν.
ὥς εἰπὼν ἐν χερσὶ τίθει, ὃ δὲ δέξατο χαίρων
παῖδα φίλην: τοὶ δ' ὦκα θεῶ ἱερὴν ἑκατόμβην
ἐξείης ἔστησαν ἐϋδμητον περὶ βωμόν,
χερνίψαντο δ' ἔπειτα καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο.

450

τοῖσιν δὲ Χρύσης μεγάλ' εὐχετο χεῖρας ἀνασχών:
κλῦθί μευ ἀργυρότοξ', ὅς Χρύσην ἀμφιβέβηκας
Κίλλαν τε ζαθέην Τενέδοιό τε ἴφι ἀνάσσεις:
ἧ μὲν δὴ ποτ' ἐμεῦ πάρος ἔκλυες εὐξαμένοιο,
τίμησας μὲν ἐμέ, μέγα δ' ἵψαο λαὸν Ἀχαιῶν:
455

ἦδ' ἔτι καὶ νῦν μοι τόδ' ἐπικρήνηνον ἐέλδωρ:
ἦδη νῦν Δαναοῖσιν ἀεικέα λοιγὸν ἄμυνον.
ὣς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων.
αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' εὐξάντο καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
αὔρουσαν μὲν πρῶτα καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
460

μηρούς τ' ἐξέταμον κατὰ τε κνίση ἐκάλυψαν
δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν:
καῖε δ' ἐπὶ σχίζῃς ὁ γέρων, ἐπὶ δ' αἶθοπα οἶνον
λείβει: νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρε κἀη καὶ σπλάγχνα πάσαντο,
465

μίστυλλον τ' ἄρα τᾶλλα καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
ᾧπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου τετύκοντό τε δαῖτα
δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς εἴσης.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
470

κοῦροι μὲν κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο,
νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν:
οἱ δὲ πανημέριοι μολπῇ θεὸν ἰλάσκοντο
καλὸν ἀείδοντες παιήονα κοῦροι Ἀχαιῶν
μέλποντες ἐκάεργον: ὃ δὲ φρένα τέρπετ' ἀκούων.
475

ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
δὴ τότε κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηός:
ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
καὶ τότε ἔπειτ' ἀνάγοντο μετὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν:
τοῖσιν δ' ἴκμενον οὖρον ἴει ἐκάεργος Ἀπόλλων:

480

οἱ δ' ἰστὸν στήσαντ' ἀνά θ' ἰστία λευκὰ πέτασσαν,
ἐν δ' ἄνεμος προῆσεν μέσον ἰστίον, ἀμφὶ δὲ κῦμα
στεῖρη πορφύρεον μεγάλ' ἴαχε νηὸς ἰούσης:
ἦ δ' ἔθεεν κατὰ κῦμα διαπρήσσοισα κέλευθον.
αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἴκοντο κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν,

485

νῆα μὲν οἷ γε μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν
ὑψοῦ ἐπὶ ψαμάθοις, ὑπὸ δ' ἔρματα μακρὰ τάνυσσαν:
αὐτοὶ δ' ἐσκίδναντο κατὰ κλισίας τε νέας τε.
αὐτὰρ ὁ μήνιε νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισι
διογενῆς Πηληῖος υἱὸς πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς:

490

οὔτε ποτ' εἰς ἀγορὴν πωλέσκετο κυδιάνειραν
οὔτε ποτ' ἐς πόλεμον, ἀλλὰ φθινύθεσκε φίλον κῆρ
αὔθι μένων, ποθέεσκε δ' αὐτὴν τε πτόλεμόν τε.
ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐκ τοῖο δυωδεκάτη γένητ' ἠώς,
καὶ τότε δὴ πρὸς Ὀλυμπον ἴσαν θεοὶ αἰὲν ἔόντες

495

πάντες ἅμα, Ζεὺς δ' ἦρχε: Θέτις δ' οὐ λήθετ' ἐφετμέων
παιδὸς ἐοῦ, ἀλλ' ἦ γ' ἀνεδύσετο κῦμα θαλάσσης.
ἠερίη δ' ἀνέβη μέγαν οὐρανὸν Οὐλύμπόν τε.
εὖρεν δ' εὐρύοπα Κρονίδην ἄτερ ἡμενον ἄλλων
ἀκροτάτη κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμπιοι:

500

καί ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο, καὶ λάβε γούνων
σκαίῃ, δεξιτερῇ δ' ἄρ' ὑπ' ἀνθερεῶνος ἐλοῦσα
λισσομένη προσέειπε Δία Κρονίωνα ἄνακτα:
Ζεῦ πάτερ εἴ ποτε δή σε μετ' ἀθανάτοισιν ὄνησα
ἢ ἔπει ἢ ἔργω, τόδε μοι κρήνον ἐέλδωρ:
505

τίμησόν μοι υἱόν ὃς ὠκυμορώτατος ἄλλων
ἔπλετ': ἀτάρ μιν νῦν γε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
ἠτίμησεν: ἐλὼν γὰρ ἔχει γέρας αὐτὸς ἀπούρας.
ἀλλὰ σὺ πέρ μιν τῖσον Ὀλύμπιε μητίετα Ζεῦ:
τόφρα δ' ἐπὶ Τρώεσσι τίθει κράτος ὄφρ' ἂν Ἀχαιοὶ
510

υἱὸν ἐμὸν τίσωσιν ὀφέλλωσίν τέ ἐ τιμῇ.
ὡς φάτο: τὴν δ' οὐ τι προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς,
ἀλλ' ἀκέων δὴν ἦστο: Θέτις δ' ὡς ἦψατο γούνων
ὡς ἔχετ' ἐμπεφυῖα, καὶ εἶρετο δεύτερον αὐτίς:
νημερτές μὲν δὴ μοι ὑπόσχεο καὶ κατάνευσον
515

ἢ ἀπόειπ', ἐπεὶ οὐ τοι ἔπι δέος, ὄφρ' ἐῦ εἰδέω
ὅσσον ἐγὼ μετὰ πᾶσιν ἀτιμοτάτη θεός εἰμι.
τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς:
'ἦ δὴ λοίγια ἔργ' ὃ τέ μ' ἐχθοδοπῆσαι ἐφήσεις
Ἕρη ὅτ' ἂν μ' ἐρέθησιν ὄνειδείοις ἐπέεσσιν:
520

ἢ δὲ καὶ αὐτῶς μ' αἰεὶ ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσι
νεικεῖ, καί τέ μέ φησι μάχη Τρώεσσιν ἀρήγειν.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν αὐτίς ἀπόστιχε μή τι νοήση
Ἕρη: ἐμοὶ δέ κε ταῦτα μελήσεται ὄφρα τελέσω:
εἰ δ' ἄγε τοι κεφαλῇ κατανεύσομαι ὄφρα πεποίθης:
525

τοῦτο γὰρ ἐξ ἐμέθεν γε μετ' ἀθανάτοισι μέγιστον
τέκμωρ: οὐ γὰρ ἐμὸν παλινάγρετον οὐδ' ἀπατηλὸν
οὐδ' ἀτελεύτητον ὅ τί κεν κεφαλῇ κατανεύσω.

ἦ καὶ κυανέησιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων:
ἀμβρόσια δ' ἄρα χαῖται ἐπερρώσαντο ἄνακτος
530

κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο: μέγαν δ' ἐλέλιξεν Ὀλυμπον.
,

τῶ γ' ὡς βουλευσάντε διέτμαγεν: ἦ μὲν ἔπειτα
εἰς ἄλλα ἄλτο βαθεῖαν ἀπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου,
Ζεὺς δὲ ἐὼν πρὸς δῶμα: θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἀνέστησαν
ἐξ ἐδέων σφοῦ πατρὸς ἐναντίον: οὐδέ τις ἔτλη
535

μεῖναι ἐπερχόμενον, ἀλλ' ἀντίοι ἔσταν ἅπαντες.
ὡς δ' ἔνθα καθέζετ' ἐπὶ θρόνου: οὐδέ μιν Ἥρη
ἠγνοίησεν ἰδοῦσ' ὅτι οἱ συμφράσσατο βουλάς
ἀργυρόπεζα Θέτις θυγάτηρ ἀλίοιο γέροντος.
αὐτίκα κερτομίοισι Δία Κρονίωνα προσηύδα:
540

τίς δ' αὖ τοι δολομῆτα θεῶν συμφράσσατο βουλάς;
αἰεὶ τοι φίλον ἐστὶν ἐμεῦ ἀπὸ νόσφιν ἐόντα
κρυπτάδια φρονέοντα δικαζέμεν: οὐδέ τί πώ μοι
πρόφρων τέτληκας εἰπεῖν ἔπος ὅτι νοήσης.
,

τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε:
545

Ἥρη μὴ δὴ πάντας ἐμοὺς ἐπιέλπεο μύθους
εἰδήσειν: χαλεποὶ τοι ἔσοντ' ἀλόχῳ περ εὐούση:
ἀλλ' ὄν μὲν κ' ἐπιεικὲς ἀκουέμεν οὐ τις ἔπειτα
οὔτε θεῶν πρότερος τὸν εἴσεται οὔτ' ἀνθρώπων:

ὄν δέ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε θεῶν ἐθέλωμι νοῆσαι
550

μή τι σὺ ταῦτα ἕκαστα διείρεο μηδὲ μετάλλα.
,

τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη:
αἰνότατε Κρονίδη ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
καὶ λίην σε πάρος γ' οὔτ' εἶρομαι οὔτε μεταλλῶ,
ἀλλὰ μάλ' εὐκηλος τὰ φράζεαι ἄσ' ἐθέλησθα.
555

νῦν δ' αἰνῶς δειδοίκα κατὰ φρένα μή σε παρείπη
ἀργυρόπεζα Θέτις θυγάτηρ ἀλίοιο γέροντος:
ἠερίη γὰρ σοί γε παρέζετο καὶ λάβε γούνων:
τῇ σ' οἴω κατανεῦσαι ἐτήτυμον ὡς Ἀχιλῆα
τιμήσης, ὀλέσης δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
560

τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς:
'δαιμονίη αἰεὶ μὲν οἶεαι οὐδέ σε λήθω:
πρῆξαι δ' ἔμπης οὔ τι δυνήσεαι, ἀλλ' ἀπὸ θυμοῦ
μᾶλλον ἐμοὶ ἔσεαι: τὸ δέ τοι καὶ ῥίγιον ἔσται.
εἰ δ' οὔτω τοῦτ' ἐστὶν ἐμοὶ μέλλει φίλον εἶναι:
565

ἀλλ' ἀκέουσα κάθησο, ἐμῶ δ' ἐπιπείθεο μύθῳ,
μή νύ τοι οὐ χραίσμωσιν ὅσοι θεοὶ εἰς' ἐν Ὀλύμπῳ
ἄσσον ἰόνθ', ὅτε κέν τοι ἀάπτους χεῖρας ἐφείω.
,

ὡς ἔφατ' ἔδεισεν δὲ βοῶπις πότνια Ἥρη,
καὶ ῥ' ἀκέουσα καθῆστο ἐπιγνάμψασα φίλον κῆρ:
570

ὄχθησαν δ' ἀνὰ δῶμα Διὸς θεοὶ Οὐρανίωνες:
τοῖσιν δ' Ἥφαιστος κλυτοτέχνης ἦρχ' ἀγορεύειν

μητρὶ φίλῃ ἐπίηρα φέρων λευκωλένω Ἥρη:
ἧ δὴ λοίγια ἔργα τὰδ' ἔσσεται οὐδ' ἔτ' ἀνεκτά,
εἰ δὴ σφῶ ἔνεκα θνητῶν ἐριδαίνετον ᾧδε,
575

ἐν δὲ θεοῖσι κολῶν ἐλαύνετον: οὐδέ τι δαιτὸς
ἐσθλῆς ἔσσεται ἧδος, ἐπεὶ τὰ χερεῖονα νικᾷ.
μητρὶ δ' ἐγὼ παράφημι καὶ αὐτῇ περ νοεούση
πατρὶ φίλῳ ἐπίηρα φέρειν Δί, ὄφρα μὴ αὐτε
νεικεῖησι πατήρ, σὺν δ' ἡμῖν δαῖτα ταράξῃ.
580

εἴ περ γὰρ κ' ἐθέλησιν Ὀλύμπιος ἀστεροπητῆς
ἐξ ἐδέων στυφελίξαι: ὁ γὰρ πολὺ φέρτατός ἐστιν.
ἀλλὰ σὺ τὸν ἐπέεσσι καθάπτεσθαι μαλακοῖσιν:
αὐτίκ' ἔπειθ' ἴλαος Ὀλύμπιος ἔσσεται ἡμῖν.
,

ὡς ἄρ' ἔφη καὶ ἀναΐξας δέπας ἀμφικύπελλον
585

μητρὶ φίλῃ ἐν χειρὶ τίθει καὶ μιν προσέειπε:
ἄτέλαθι μῆτερ ἐμή, καὶ ἀνάσχεο κηδομένη περ,
μὴ σε φίλην περ εὐῶσαν ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδωμαι
θεινομένην, τότε δ' οὐ τι δυνήσομαι ἀχνύμενός περ
χραιομεῖν: ἀργαλέος γὰρ Ὀλύμπιος ἀντιφέρεσθαι:
590

ἦδη γὰρ με καὶ ἄλλοτ' ἀλεξέμεναι μεμαῶτα
ῥῖψε ποδὸς τεταγῶν ἀπὸ βηλοῦ θεσπεσίωιο,
πᾶν δ' ἤμαρ φερόμην, ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι
κάππεσον ἐν Λήμνῳ, ὀλίγος δ' ἔτι θυμὸς ἐνῆεν:
ἐνθά με Σίντιες ἄνδρες ἄφαρ κομίσαντο πεσόντα.
,

595

ὥς φάτο, μείδησεν δὲ θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
μειδήσασα δὲ παιδὸς ἐδέξατο χειρὶ κύπελλον:
αὐτὰρ ὁ τοῖς ἄλλοισι θεοῖς ἐνδέξια πᾶσιν
οἴνοχόει γλυκὺ νέκταρ ἀπὸ κρητῆρος ἀφύσσω:
ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλωσ μακάρεσσι θεοῖσιν
600

ὥς ἴδον Ἥφαιστον διὰ δώματα ποιπνύοντα.
ὥς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεδύετο δαιτὸς εἴσης,
οὐ μὲν φόρμιγγος περικαλλέος ἦν ἔχ' Ἀπόλλων,
Μουσάων θ' αἰ ἄειδον ἀμειβόμεναι ὀπι καλῆ.
605

αὐτὰρ ἐπεὶ κατέδυ λαμπρὸν φάος ἠελίοιο,
οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἶκον δὲ ἕκαστος,
ἦχι ἐκάστω δῶμα περικλυτὸς ἀμφιγυήεις
Ἥφαιστος ποίησεν ἰδυίησι πρᾶπίδεσσι:
Ζεὺς δὲ πρὸς ὄν λέχος ἦϊ Ὀλύμπιος ἀστεροπητής,
610

ἐνθα πάρος κοιμᾶθ' ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἰκάνοι:
ἐνθα καθεῦδ' ἀναβάς, παρὰ δὲ χρυσόθρονος Ἥρη.